

JPF 2012/133

Gerechtshof 's-Gravenhage

11 januari 2012, 105.008.889/01; LJN BV3130.

(mr. Husson

mr. Van Kempen

mr. Kamminga)

[Appellant] te [woonplaats, Turkije],
verzoeker in hoger beroep,
hierna te noemen: de vader,
advocaat: voorheen mr. E. Grabandt, thans mr. M. Dogan te Nijmegen,
tegen

[verweerster] te [woonplaats],
verweerster in hoger beroep,
hierna te noemen: de moeder,
advocaat: mr. P.A.M. van Leeuwen te Schiedam.

IPR-echtscheiding, Erkenning buitenlandse echtscheiding

[Verdrag inzake de erkenning van beslissingen betreffende de huwelijksband 1967 - 10]

» **Samenvatting**

De man en vrouw zijn in 1999 in Turkije met elkaar gehuwd. Uit hun huwelijk zijn twee (nog minderjarige) kinderen geboren. Op 13 juni 2005 heeft de vrouw bij de Rechtbank Rotterdam een verzoek tot echtscheiding ingediend. De vrouw heeft onder meer verzocht te bepalen dat zij alleen met het ouderlijk gezag over de kinderen wordt belast. De man heeft geen verweer gevoerd. Het verzoek van de vrouw ter zake van het gezag is toegewezen. De man is in hoger beroep gekomen. In hoger beroep is vast komen te staan dat op 16 mei 2005 de man bij de rechtbank te Karaman, Turkije een verzoek tot echtscheiding heeft ingediend. Bij het vonnis van 2 december 2008 heeft de rechtbank te Karaman de echtscheiding uitgesproken en de “voogdij” over de kinderen aan de vrouw toegekend.

Het hof overweegt dat de man zijn verzoek tot echtscheiding eerder heeft ingediend dan de vrouw. Daarom moet de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam worden vernietigd ten aanzien van de daarin tussen partijen uitgesproken echtscheiding.

[beslissing/besluit](#)

» **Uitspraak**

Procesverloop in hoger beroep

(...; red.)

Procesverloop in eerste aanleg en vaststaande feiten

(...; red.)

Beoordeling van het hoger beroep

1. De vader verzocht in hoger beroep aanvankelijk het hof, (het hof begrijpt) de bestreden beschikking te vernietigen en, opnieuw beschikkende, de zaak aan te houden totdat de beslissing in de

buitenlandse procedure is gegeven en zichzelf onbevoegd te verklaren om van deze zaak kennis te nemen.

Voor het geval het hof zich bevoegd acht van deze procedure kennis te nemen verzocht de vader:

- ten aanzien van het verzoek tot echtscheiding: tot referte;
- ten aanzien van het verzoek tot toewijzing van de kinderen:

primair: de hoofdverblijfplaats van de kinderen te bepalen bij de vader en hem met uitsluiting van de moeder te belasten met het gezag over de kinderen;

secundair: de hoofdverblijfplaats van de kinderen bij de vader te bepalen en zowel de vader als de moeder gezamenlijk te belasten met het gezag over de kinderen;

meer secundair: de kinderen toe te wijzen aan de vader en zowel de vader als de moeder gezamenlijk te belasten met het gezag over de kinderen, met de hierna volgende omgangsregeling, inhoudende dat de kinderen eenmaal per veertien dagen een weekend van vrijdagmiddag 16.00 uur tot zondagmiddag 16.00 uur bij de vader zullen verblijven, alsmede in onderling overleg de helft van de schoolvakanties

- partijen te veroordelen met elkander over te gaan tot de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap, met benoeming van een notaris en onzijdige personen als volgens de wet.

De vader heeft in zijn faxbericht van 20 oktober 2011 zijn verzoek gewijzigd c.q. aangevuld en wel als volgt:

- de Nederlandse rechter dient zich hetzij onbevoegd te verklaren dan wel dient de Nederlandse rechter de moeder niet-ontvankelijk te verklaren in haar verzoeken, althans deze verzoeken af te wijzen;
- voor wat betreft de echtscheiding, het gezag over de minderjarigen en de bepaling dat de feitelijke verblijfplaats van de kinderen bij hun moeder zal zijn, conformeert de vader zich aan de uitspraak van de rechtbank Karaman, Turkije en de uitspraak van de Hoge Raad in Turkije;
- een omgangsregeling vast te stellen, inhoudende dat de vader omgang met de minderjarigen zal hebben wanneer hij hetzij zich in Nederland bevindt hetzij de kinderen zich in Turkije bevinden met de aanvulling dat de vader minstens eenmaal per jaar vier weken de kinderen bij zich zal hebben, met oplegging van een dwangsom van € 500,= per overtreding.

2. De moeder bestrijdt zijn beroep.

3. Het hof overweegt als volgt.

Vast staat dat de vader op 18 mei 2005 een verzoek tot echtscheiding heeft ingediend bij de rechtbank in Turkije. De moeder heeft haar verzoek tot echtscheiding met nevenvoorzieningen ingediend op 13 juni 2005, derhalve later dan de vader.

Het hof heeft tijdens de mondelinge behandeling van 14 maart 2007 de zaak, in afwachting van de afloop van de tussen partijen in Turkije aanhangige procedure, aangehouden.

De rechtbank te Karaman, Turkije, heeft bij vonnis van 2 december 2008, voor zover van belang, tussen partijen de echtscheiding uitgesproken en beslist op nevenvoorzieningen met betrekking tot de voogdij over de minderjarigen en de omgang tussen de vader en de minderjarigen. De vader is daarvan in cassatie gegaan bij de Hoge Raad in Turkije met betrekking tot de ouderlijke macht over de minderjarigen. Bij arrest van 7 april 2010 van de Hoge Raad in Turkije is het vonnis van de

rechtbank te Karaman bevestigd. De echtscheiding is – zo heeft de moeder ter zitting onweersproken verklaard – in januari 2010 of februari 2010 in Nederland ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Op grond van artikel 10 Verdrag inzake de erkenning van beslissingen betreffende de huwelijksband van 8 september 1967, waarbij zowel Nederland als Turkije partij zijn, onthoudt een autoriteit van een andere verdragsluitende staat zich ambtshalve van het nemen van een beslissing ten gronde inzake een bij hen ingestelde vordering betreffende hetzelfde onderwerp, tussen dezelfde partijen, handelend in dezelfde hoedanigheid.

Tegen die achtergrond zal het hof de bestreden beschikking vernietigen ten aanzien van de daarin tussen partijen uitgesproken echtscheiding en het ouderlijk gezag, en het vorenstaande leidt ertoe dat op die onderdelen geen beslissing meer behoeft te worden gegeven.

Verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap

4. De (advocaat van de) vader heeft ter zitting van 17 november 2011 het verzoek partijen te veroordelen met elkaar over te gaan tot de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap, met benoeming van een notaris en onzijdige personen als volgens de wet, ingetrokken.

Omgangsregeling

5. De vader heeft in hoger beroep voor het eerst een omgangsregeling verzocht. Na wijziging van zijn verzoek vraagt de man thans (het hof begrijpt:) de door de rechtbank in Turkije vastgestelde omgangsregeling te wijzigen, in die zin dat de vader omgang met de minderjarigen zal hebben wanneer hij hetzij zich in Nederland bevindt, hetzij de kinderen zich in Turkije bevinden met de aanvulling dat de vader minstens eenmaal per jaar vier weken de kinderen bij zich zal hebben, met oplegging van een dwangsom van € 500,= per overtreding. Ter onderbouwing van zijn verzoek stelt de vader dat de Hoge Raad in Turkije geen rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat hij niet in Nederland woont, maar in Turkije. Het is de moeder die de contacten tussen de vader en de minderjarigen tegenwerkt, aldus de vader.

6. De moeder heeft het verzoek van de vader bestreden. In haar verweer heeft ze het volgende naar voren gebracht. De vader heeft in 2005 één van de minderjarigen naar Turkije ontvoerd. Nadat de moeder in Nederland aangifte heeft gedaan bij de politie, is de vader bij zijn terugkeer in Nederland gearresteerd. Hij is vervolgens vrijgelaten onder de voorwaarde dat hij de minderjarige binnen één week weer terug zou brengen naar Nederland. De vader heeft aan deze voorwaarde voldaan, maar heeft nadien nog telefonische bedreigingen geuit. De minderjarigen hebben de vader sinds januari 2006 niet meer gezien en kennen hem niet. Omgang acht de moeder in strijd met de belangen van de minderjarigen.

7. Het hof stelt voorop dat nu de rechter in Turkije reeds een beslissing heeft genomen betreffende de omgang, de Nederlandse rechter zich ambtshalve van een dergelijke beslissing in beginsel dient te onthouden. Gelet op de door de vader gestelde en door de moeder niet weersproken wijziging van omstandigheden, inhoudende dat de vader thans woonachtig is in Turkije, terwijl de minderjarigen in Nederland verblijven, ziet het hof echter aanleiding alsnog een uitspraak te doen over de door de vader verzochte omgangsregeling. Het hof neemt in aanmerking dat de moeder ter zitting kenbaar heeft gemaakt dat zij zich er in kan vinden als het hof een beslissing neemt over de omgang. Het hof neemt daarbij in aanmerking het Verdrag betreffende de bevoegdheid der autoriteiten en de toepasselijke wet inzake de bescherming van de minderjarigen van 5 oktober 1961

8. Gelet op hetgeen tussen partijen is voorgevallen en de omstandigheid dat de vader weliswaar stelt dat hij minimaal één keer per jaar naar Nederland komt, maar dat niet bekend is wanneer en waar, en de minderjarigen de vader al zeer lange tijd niet hebben gezien, komt het hof tot het oordeel dat de

door de vader verzochte omgangsregeling gezien het ongestructureerde, incidentele en (dus) voor de minderjarigen onvoorspelbare karakter daarvan niet in het belang van de minderjarigen kan worden geacht, zodat het hof dit verzoek zal afwijzen.

9. Het hof zal als volgt beslissen.

Beslissing op het hoger beroep

Het hof:

vernietigt de bestreden beschikking voor zover daarin de echtscheiding tussen partijen is uitgesproken en de moeder is belast met het ouderlijk gezag over de minderjarigen;

wijst het verzoek van de vader tot wijziging van de in het vonnis van 2 december 2008 van de rechtbank Karaman, Turkije, vastgestelde omgangsregeling af;

wijst het in hoger beroep meer of anders verzochte af.

» Noot

Interessant in deze zaak is dat het hof de Turkse echtscheiding heeft erkend op basis van art. 10 Verdrag inzake de erkenning van beslissingen betreffende de huwelijksband van 8 september 1967, waarbij zowel Nederland als Turkije partij zijn. Men ziet een verwijzing naar dit verdrag niet vaak voorkomen. Dit komt omdat het Verdrag niet in de weg staat aan de toepassing van internationale overeenkomsten of binnenlandse rechtsregels die gunstiger zijn voor de erkenning van buitenlandse beslissingen (art. 13). Aangezien het verdrag uit 1967 strengere eisen stelt ten aanzien van de erkenning van buitenlandse echtscheidingen dan het commune IPR, wordt dit verdrag nauwelijks toegepast met betrekking tot de erkenning van buitenlandse echtscheidingen in Nederland. Er wordt meestal gebruik gemaakt van art. 10:57 BW waarin een minimale toetsing plaatsvindt met betrekking tot buiten Nederland tot stand gekomen echtscheidingen. Dit verdrag is echter nog steeds van belang in Nederland voor wat betreft de erkenning van Nederlandse echtscheidingen in Turkije. Dezelfde redenering wordt ook gehanteerd met betrekking tot het Haags Echtscheidingsverdrag 1970 (zie art. 17 van dat verdrag).

I. Curry-Sumner,